

PRITARTA

Elektrėnų savivaldybės administracijos
direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. 03V-294

PATVIRTINTA

Elektrėnų sav. Vievio lopšelio-darželio
„Eglutė“ direktoriaus 2022 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. 7V-48

ELEKTRĖNŲ SAV. VIEVIO LOPŠELIS-DARŽELIS **„EGLUTĖ“**

IKIMOKYKLINIO UGDYMO **PROGRAMA**

Vievis
2022

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacija apie įstaigą.

Švietimo tiekėjo pavadinimas – Elektrėnų sav. Vievio lopšelis-darželis „Eglutė“.

Lopšelio-darželio teisinė forma ir priklausomybė – biudžetinė savivaldybės įstaiga.

Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.

Lopšelio-darželio buveinė – Šviesos g. 7, LT-21375, Vievis, Elektrėnų savivaldybė.

2. Vaikai ir jų poreikiai.

Ankstyvojo ikimokyklinio ugdymo grupėse ugdomi vaikai nuo 1 iki 3 metų, ikimokyklinio ugdymo grupėse – nuo 3 iki 6 metų.

Rengiant lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo programą orientavomės į svarbiausias ugdytinas vaiko asmenybės savybes, atitinkamo amžiaus tarpsnio vaikų raidos dėsningumus, vaikų poreikius bei gebėjimus. Svarbiausias ugdymo dalyvis inicijuojantis pačią ugdymosi sąveiką – sveikas, saugus, pasitikintis savimi, orus, kūrybingas, bendraujantis, tyrinėjantis ir smalsus vaikas, siekiantis veikimo įvairovės bei reflektuojantis kartu su bendraamžiais ir suaugusiais.

Tenkinant vaikų saugumo ir pripažinimo poreikį didelis dėmesys lopšelyje-darželyje skiriamas vaiko emociniams – socialiniams įgūdžiams ugdyti. Į ikimokyklinio ugdymo programą integruojama tarptautinė vaikų socialinių gebėjimų ugdymo programa „Zipio draugai“ ir emocinio intelekto ugdymo programa „Kimochis“.

Ugdytiniams sudarytos sąlygos lankyti papildomus užsiėmimus – anglų kalbos ir šokių būrelius.

Įstaigoje plėtojamas įtraukusis (inkliuzinis) ugdymas. Į grupes integruojami specialiujų ugdymosi poreikių turintys vaikai. Specialiujų ugdymosi poreikių turintiems vaikams teikiama logopedo, socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, psichologo pagalba ir specialioji pagalba (mokytojo padėjėjo). Individualias ugdymosi problemas padeda spręsti Vaiko gerovės komisija.

Lemiamą įtaką gerai vaiko savijautai ir jo įgyjamai patirčiai turi palanki ikimokyklinio ugdymo mokytojo, meninio ugdymo mokytojo ir kitų pedagogų bei specialistų sąveika su ugdytiniu. Švietimo pagalbos specialistai su pedagogais reflektuoja vaikų ugdymo kokybę bei veiksmingumą, vertina vaikų ugdymosi pasiekimus bei numato tolesnio ugdymo uždavinius.

3. Mokytojų ir kitų specialistų pasirengimas.

Lopšelyje-darželyje dirba ikimokyklinio ugdymo mokytojai, meninio ugdymo mokytojas, logopedas, psichologas. Specialusis pedagogas ir socialinis pedagogas dirba pagal projektą. Pedagogai kūrybingi, kompetentingi, gebantys ugdyti šiuolaikinio vaiko kompetencijas, atsižvelgiant į individualius ar specialiuosius ugdymosi poreikius, ieškantys naujovių ir sėkmingai

jas taikantys. Įstaigos pedagogai nuolat dalyvauja respublikos, apskrities ir rajono kvalifikacijos tobulinimo programose, patys rengia konferencijas savivaldybės ikimokyklinio ugdymo mokytojams, dalijasi sukaupta pedagogine patirtimi. Aktyviai dalyvauja įstaigoje bei savivaldybėje vykdomuose ugdymo projektuose ir renginiuose.

Lopšelio-darželio pedagogai propaguoja ir ugdo saugios ir sveikos gyvensenos nuostatas, yra atviri pokyčiams bei taiko ugdymo naujoves informacinių technologijų, STEAM, aktyvaus ir patirtinio ugdymo metodus, vadovaujasi demokratiškumo, tautiškumo principais, gerbia vaiko asmenybę, plėtoja tėvų ir pedagogų bendravimą ir bendradarbiavimą, siekia teigiamų pokyčių ir perteikia patirtį kitiems.

4. Regiono ir švietimo teikėjo savitumas.

Lopšelio-darželio kultūrą, jo savitumą nusako visos bendruomenės vertybės, įsitikinimai, bendri siekiai, tradicijos. Didžiausia vertybė – vaikas ir jo ugdymas. Lopšelio-darželio bendruomenė propaguoja ir ugdo saugios ir sveikos gyvensenos nuostatas, vadovaujasi demokratiškumo, tautiškumo principais, gerbia vaiko asmenybę, tobulina tėvų ir pedagogų bendravimą ir bendradarbiavimą, siekia teigiamų pokyčių ir perteikia patirtį kitiems.

Sveikatos stiprinimas lopšelyje-darželyje yra svarbi ugdymo(si) proceso dalis glaudžiai susijusi su sveikos gyvensenos formavimu. Ugdymo įstaiga yra pripažinta sveikatą stiprinančia mokykla, gerinamas vaikų maitinimas dalyvaujant programose „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“. Taip pat esame įsijungę į respublikinį projektą „Olimpinė karta“ ir įgyvendiname olimpinio ugdymo programą. Aktyviai dalyvaujame įvairiuose sveikatingumo projektuose bei sporto varžybose. Lopšelis-darželis turi didelę ir išpuoselėtą lauko aikštelę, kurioje vietos atsiranda ir daržui įsirengti, ir įvairiems lauko želdynams puoselėti. Tai puiki vieta vaikams kūrybiškai žaisti ir patenkinti smalsumą tyrinėjant florą bei fauną.

Programoje numatoma pasinaudoti regioniniais ypatumais, sudarant ugdytiniais galimybę lankytis regioninės reikšmės objektuose, svarbesnėse ir įdomesnėse vietose, išryškinant regiono svarbą vaiko ugdymui. Siekiant sudominti vaikus ir praplėsti jų žinias, programoje numatoma skatinti ugdytinius apsilankyti:

- Kelių muziejuje, Geologijos muziejuje, Vievio meno mokykloje;
- puoselėjant katalikiškąją ugdymą apsilankyti Vievio Šv. Onos bažnyčioje;
- bendradarbiauti su Elektrėnų savivaldybės lopšeliais-darželiais, dalyvauti jų renginiuose (parodose, šventėse, spektakliuose, sporto varžybose);
- dalyvauti miesto renginiuose, šventėse;
- puoselėjant tautos tradicijas, įstaigoje paminėti ar švęsti tautines, religines šventes: Vasario 16-ąją, Sausio 13-ąją, Vėlines, Jonines, Sekmines, Šv. Velykas, Šv. Kalėdas ir kt.;

- puoselėjant regiono kultūros tradicijas ugdymo įstaigoje nuolat organizuoti Kaziuko mugę, Užgavėnės, Atvelykio šventę ir kt.
- plečiant ekologines, gamtosaugines temas, vaikams siūloma pasigrožėti Vievio ežeru;
- ugdant vaikų pilietiškumo ir visuomeninio aktyvumo pradus, siūloma apsilankyti Vievio gaisrinėje, kultūros centre, kapinėse.

Elektrėnų savivaldybės regione plačiai vystoma etnokultūrinė veikla. Daug meninių kolektyvų, vyksta tautinės šventės, vakaronės, konkursai, koncertai. Lopšelis-darželis taip pat aktyviai dalyvauja šioje veikloje.

Lopšelis-darželis turi emblemą ir vėliavą su lopšelio-darželio logotipu.

5. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai.

Įstaigą lankančių vaikų tėveliai – šeimos ne tik Vievio miestelio gyventojai, bet ir sparčiai besikuriančios jaunos šeimos, atvykusios iš kitų miestų. Įstaiga nuolat išsiaiškina įstaigą lankančių vaikų, tėvų, o taip pat ir visos bendruomenės poreikius bei lūkesčius. Didėjant sąmoningumui, tėvai iš įstaigos tikisi ne tik vaiko priežiūros, bet ir kokybiško ugdymo, saugios ir estetiškos aplinkos, pedagogų profesionalumo, įdomaus ir turiningo kasdieninio vaiko gyvenimo grupėje. Atsižvelgiant į tėvų (globėjų) poreikių prioritetus, sudaromos sąlygos vaikams ugdytis, gerai praleisti laiką lopšelyje-darželyje, vaikai mokomi bendrauti, sugyventi vieni su kitais. Tėvų ir mokytojų bendravimas bei bendradarbiavimas grindžiamas pasitikėjimu, abipuse pagarba bei dėmesiu. Sąveikaujat su šeima vadovaujamas principu, kad viskas, kas daroma, daroma - vaikų labui. Realizuodami programos tikslus ir uždavinius mokytojai sieks, kad tėvai dalyvautų ugdymo procese. Remiantis nuostata, kad tėvai (globėjai) yra visaverčiai ugdymo proceso dalyviai, kad šeima yra pirmasis vaiko mokytojas bei šeimos dalyvavimas yra svarbiausia sąlyga stiprinant ir plečiant vaikų ugdymą grupėje.

Ikimokyklinio ugdymo įstaiga puoselėja bei stiprina vaikų sveikatą, etnokultūros ir meninius gebėjimus, todėl siekiant stiprinti bendradarbiavimą su tėveliais ir bendruomene nuolat rengiame įvairius susitikimus, užsiėmimus, šventes, stengiamės įtraukti į įvairias veiklas, ugdymo proceso organizavimą bei įgyvendinimą.

6. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą (remiantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija).

Vaikystė – nepakartojama žmogaus gyvenimo vertybė, o kiekvienas vaikas unikalus, turintis savo patirtį, individualias galimybes, gebėjimus.

Šiame vaiko gyvenimo kelyje labai svarbu yra meilė ir nuolatinis dėmesys, emocinis ryšys ir bendravimas, pagarba vaikui, vaikų teisėms ir nepriklausomybei.

Jungtinių tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. Lietuvos respublikos įstatymu Nr. I-983. Lopšelis-darželis, organizuodamas ugdymą, stengiasi suteikti šeimai, kaip pagrindinei visuomenės ląstelei, pagalbą auginant vaiką. Be to, siekiame sudaryti sąlygas vaikui,

sugebančiam suformuluoti savo pažiūras, laisvai reikšti savo nuomonę visais jį liečiančiais klausimais. Vaiko pažiūroms taip pat skiriame ypatingą dėmesį. Kaip teigiama šio dokumento 16 straipsnyje „Nė vienas vaikas neturi patirti savavališko ar neteisėto kišimosi į jo <...> asmeninį gyvenimą“, lopšelyje-darželyje akcentuojame konfidencialumo svarbą bendraujant su vaiku ir jo artimaisiais.

II. SKÝRIUS

IKIMOKÝKLINIO UGDÝMO PRINCIPAI

Vaikų ugdymas ikimokyklinėje įstaigoje grindžiamas šiais principais:

Humaniškumo – pagarba vaikui, kaip asmenybei pripažįstant jo poreikius, teisę būti skirtingam, sudarant sąlygas visuminiam įvairių vaiko galių plėtojimui, harmoningam asmenybės vystymuisi.

Tautiškumo – sudaryti sąlygas tautos kultūros vertybių puoselėjimui ir saugojimui.

Demokratiškumo – sudaromos lygios galimybės visiems vaikams nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų harmoningai vystytis ir visapusiškai ugdytis.

Individualizavimo – vaiko išgalių suvokimas ir jo asmeninių savybių puoselėjimas. Nuostata, kad kiekvienas vaikas turi savo gyvenimo ritmą, augimo tempą, pasaulio pažinimo stilių.

Tęstinumo – užtikrinti ankstyvojo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vientisumą.

Konfidencialumo – garantuoja, kad apie vaikų pasiekimus ir jų vertinimą informacija nebus viešinama. Apie vaiko ugdymą(si) ir jo vystymą(si) tėvams ir su vaiku dirbantiems specialistams informacija teikiama individualiai.

Integralumo – ugdymo turinys atitinka vaiko visuminį pasaulio suvokimą bei raidos ypatumus.

III SKÝRIUS

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

TIKSLAS - atsižvelgiant į vaiko prigimtines galias, jo individualią patirtį, vadovaujantis raidos dėsniniais, padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis.

UŽDAVINIAI :

- Plėtoti individualias fizines, socialines, pažinimo, kalbos ir bendravimo, kūrybines galias, pažinti ir išreikšti save;
- Pozityviai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir vaikais, mokytis spręsti kasdienes problemas, atsižvelgti į savo ir kitų ketinimus, veiksmų pasekmes;
- Aktyviai dalyvauti ir kūrybiškai išreikšti save šeimos, ugdymo įstaigos ir vietos bendruomenės gyvenime;

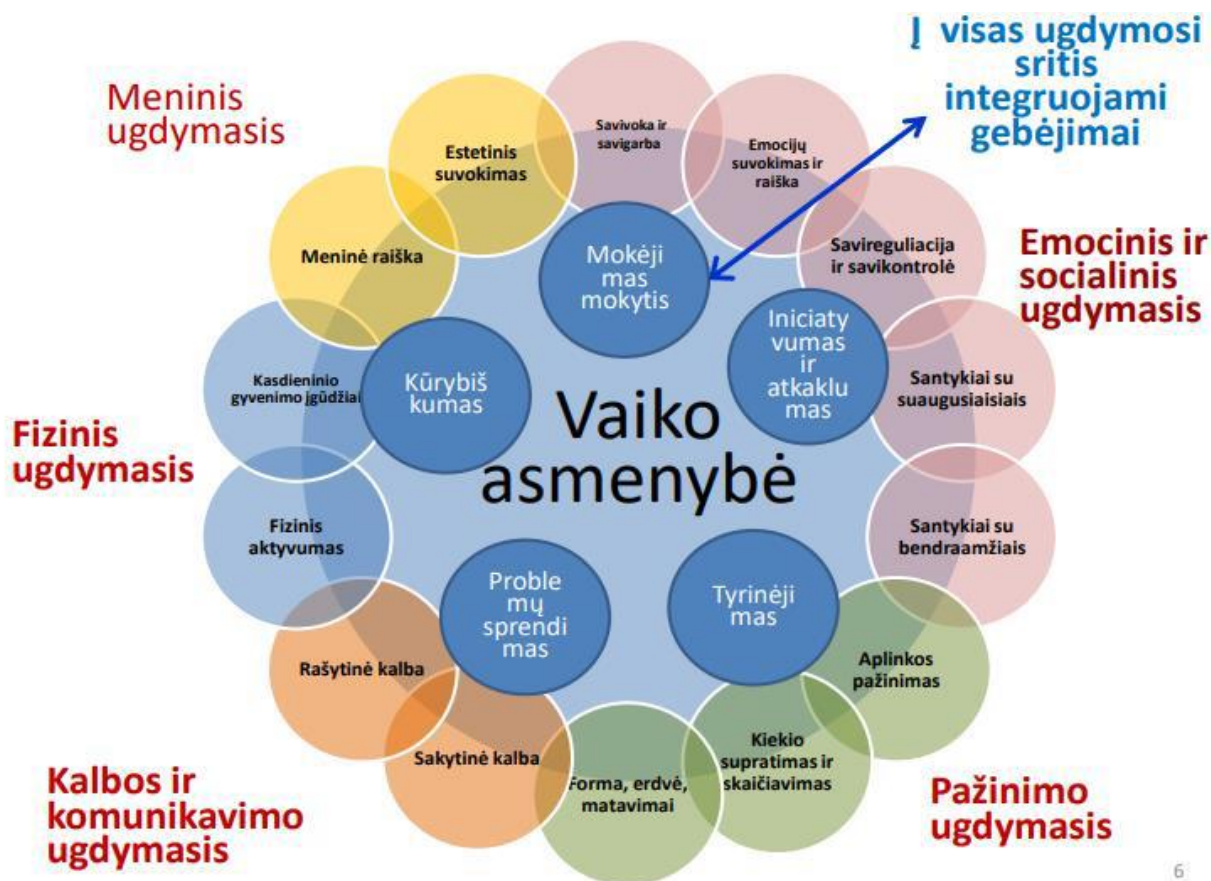

- Mokyti pažinti ir veikti: žaisti, kelti klausimus, tyrinėti, rinkti veiklos būdus ir priemones, samprotauti apie tai, ko išmoko, numatyti tolesnės veiklos žingsnius.

IV SKYRIUS

UGDYMO TURINYS, METODAI IR PRIEMONĖS

Ugdymo turinys modeliuojamas vadovaujantis Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu (<https://www.ikimokyklinis.lt/index.php/biblioteka/vaiku-ugdymas/ikimokyklinio-amziaus-vaiku-pasiekimu-aprasas/19440>). Ugdymo turinys suskirstytas į vaiko ugdymosi kryptis (1 pav.), tai: emocinė ir socialinė, pažinimo, kalbos ir komunikavimo, fizinė, meninė. Kryptys susideda iš vaiko ugdymosi sričių. Sričių suskirstymas sąlygiškas, jos gali būti priskirtos ir kitoms vaiko ugdymosi kryptims.

1 pav. Vaikų ugdymosi kryptys.

Vaiko ugdymosi kryptys	Vaiko ugdymosi sritys	Vertybinės nuostatos	Esminiai gebėjimai
<i>Emocinis ir socialinis ugdymasis</i>	Emocijų suvokimas ir raiška	Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais	Atpažįsta bei įvardina savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais,

			žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (užjaučia, padeda).
	Savireguliacija ir savikontrolė	Nusiteikęs valdyti emocijų raišką ir elgesį	Laikosi susitarimų, elgiasi mandagiai. Taikiai, bendraudamas su kitais bando kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus (suvaldo pyktį, neskaudina kito), įsiaudrinęs geba nusiraminti.
	Savivoka ir savigarba	Save vertina teigiamai	Supranta savo asmens tapatumą (aš esu, aš būsiu, buvau) pasako, kad yra berniukas/mergaitė, priskiria savo šeimai, grupei, bendruomenei, pasitiki savimi ir savo gebėjimais, palankiai kalba apie save, tikisi, kad kitiems jis patinka, supranta ir gina savo teises būti ir žaisti su kitais.
	Santykiai su suaugusiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais	Pasitiki pedagogais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai reiškia savo nuomonę, tariasi, derasi, žino, kaip, reikia elgtis su nepažįstamais suaugusiais.
	Santykiai su bendraamžiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti	Supranta, kas yra gerai, o kas blogai, bendrauja bent su vienu vaiku, palankiai bendrauja su visais (supranta kitų norus, dalijasi žaislais, tariasi, užjaučia, padeda) suaugusiojo padedamas supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems.
	Iniciatyvumas ir atkaklumas*	Didžiuojasi savimi ir didėjančiais savo gebėjimais	Savo iniciatyva pagal pomėgius pasirenka veiklą, ilgam ištraukia ir ją plėtoja, geba pratęsti veiklą po tam tikro laiko tarpo, kreipiasi į suaugusiųjų pagalbą, kaip pats nepajėgia susidoroti su kilusiais sunkumais.
	Problemų sprendimas*	Nusiteikęs ieškoti išeičių kasdieniniams iššūkiams bei sunkumams įveikti.	Atpažįsta ką nors veikiant kilusius iššūkius bei sunkumus, dažniausiai supranta, kodėl jie kilo, suvokia savo ir kitų

			ketinimus, ieško tinkamų sprendimų ką nors išbandydamas, tyrinėdamas, aiškindamasis, bendradarbiaudamas, pradeda numatyti priimtų sprendimų pasekmes.
<i>Pažinimo ugdymasis</i>	Aplinkos pažinimas	Nori pažinti bei suprasti save ir aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.	Įvardija ir bando paaiškinti socialinius bei gamtos reiškinius, apibūdinti save, savo gyvenamąją vietą, šeimą, kaimynus, gyvosios ir negyvosios gamtos objektus, domisi technika ir mokosi ja naudotis.
	Skaičiavimas ir matavimas	Nusiteikęs pasaulį pažinti skaičiuodamas ir matuodamas.	Geba skaičiuoti daiktus, palyginti daiktų grupes pagal kiekį, naudoti skaitmenis, apibūdinti daikto vietą eilėje, sudaryti sekas. Geba grupuoti daiktus pagal spalvą, formą, dydį. Jaučia dydžių skirtumus, daikto vietą ir padėtį erdvėje. Supranta ir vartoja žodžius, kuriais apibūdinamas atstumas, ilgis, masė, tūris, laikas. Pradeda suvokti laiko tėkmę ir trukmę.
	Tyrinėjimas*	Smalsus, domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando, samprotauja.	Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą ir bandymą), mąsto ir samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.
	Mokėjimas mokytis*	Domisi tuo, kas nauja, palankiai nusiteikęs naujoms veikloms.	Savo iniciatyva pagal savo pomėgius pasirenka veiklą, ilgam įsitraukia, ją plėtoja, po tam tikro laiko tarpo veiklą pratęsia, kreipiasi į suaugusįjį pagalbos, kai pats nepajėgia susidoroti su kilusiais sunkumais.
<i>Kalbos ir komunikavimo ugdymasis</i>	Sakytinė kalba	Nusiteikęs išklausti kitą ir išreikšti save bei savo patirtį kalba.	Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, kalba su suaugusiaisiais ir vaikais, natūraliai, laisvai išreiškdamas savo išgyvenimus, patirtį, mintis, intuityviai junta kalbos

			grožį.
	Rašytinė kalba	Domisi rašytiniais ženklais, simboliais, skaitomu tekstu.	Atpažįsta ir rašinėja raides, žodžius bei kitokius simbolius, pradeda skaitinėti.
<i>Fizinis ugdymasis</i>	Kasdieninio gyvenimo įgūdžiai	Noriai ugdomi sveikam kasdieniam gyvenimui reikalingus įgūdžius.	Tvarkingai valgo, savarankiškai atlieka savitvarkos veiksmus: apsirengia ir nusirengia, naudojami tualetu, prausiasi, šukuojasi. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje.
	Fizinis aktyvumas	Noriai, džiaugsmingai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.	Eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja koordinuotai, išlaikydamas pusiausvyrą, spontaniškai ir tikslingai atlieka veiksmus, kuriems būtina akių – rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika.
<i>Meninis ugdymasis</i>	Meninė raiška	Jaučia meninės raiškos džiaugsmą, rodo norą aktyviai dalyvauti meninėje veikloje	Spontaniškai ir savitai reiškia išpūdžius, išgyvenimus, mintis, patirtas emocijas muzikuodamas, šokdamas, vaidindamas, vizualinėje kūryboje.
	Estetinis suvokimas	Domisi, gėrįsi, grožisi aplinka, meno kūriniais, menine veikla	Pastebi ir žavisi aplinkos grožiu, grožisi meno kūriniais, džiaugiasi savo ir kitų kūryba, jaučia, suvokia ir apibūdina kai kuriuos muzikos, šokio, vaidybos, vizualaus meno estetikos ypatumus, reiškia savo estetinius potyrius, dalijasi išgyvenimais, išpūdžiais.
	Kūrybiškumas*	Jaučia kūrybinės laisvės, spontaniškos improvizacijos bei kūrybos džiaugsmą.	Savitai reiškia savo išpūdžius įvairioje veikloje, ieško nežinomos informacijos, siūlo naujas, netikėtas idėjas ir jas savitai įgyvendina.

* į visas ugdymosi sritis integruojami gebėjimai

Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų apraše įtvirtinta, kad ugdymo metodai ir priemonės turi padėti įgyvendinti išsikeltus uždavinius ir aprėpti visų vaikui reikalingų kompetencijų (socialinės, kalbos, pažinimo, sveikatos, meninės) ugdymą.

Ugdymo(si) procese taikomi ugdymo metodai, kurie užtikrina aktyvų vaiko dalyvavimą, teikia vaikui džiaugsmą, stiprina jo pasitikėjimo savimi jausmą, skatina tyrinėjimą, problemų sprendimą, kritinį mąstymą, kūrybiškumą, leidžia kiekvienam vaikui patirti sėkmę. Ugdymo metodus pedagogas renkasi lanksčiai ir kūrybiškai, taikydami ugdymo turinį, planuodami veiklas, parinkdami ugdymo priemones, motyvuodami vaikus kaitai.

Žaidimas – svarbiausia vaiko veikla ir pagrindinis ugdymo metodas. Žaisdami vaikai atskleidžia savo patirtį, kaupia ją, išgyvena įvairius vaidmenis, išreiškia jausmus ir emocijas, sprendžia problemas, įveikia sunkumus, atrastus veiklos būdus pritaiko naujose situacijose, kuria bendravimo situacijas ir kt.

Stebėjimas – vienas iš pagrindinių metodų siekiant pažinti vaiką, atskleisti jo individualius poreikius, gebėjimus ir galias.

Interpretacija – vaiko saviraiškos ir kūrybiškumo skatinimo būdas, padedantis jam atsiskleisti, savitai išreikšti savo ar pedagogų pasiūlytus sumanymus, idėjas.

Eksperimentavimas, tyrinėjimas – vienas iš aplinkos pažinimo ir patirties kaupimo būdų, kurie skatina vaiką aktyviai veikti, daryti atradimus, planuoti, organizuoti.

Aktyvus ugdymasis: taikant šį metodą skatinamas vaikų bendradarbiavimas, kad jie galėtų prisiimti atsakomybę už savo ir kitų ugdymąsi, mokytis vieni kitų padedami, gilinti supratimą persakydami analizuojamą informaciją ar idėjas savais žodžiais, diskutuodami. Tuo tikslu pedagogai organizuoja vaikų darbą grupelėmis, siūlo problemų sprendimų paieškos diskusijas, sudaro sąlygas vaikui pamatyti savo atliko individualaus darbo indėlį kolektyvinio darbo rezultate ir pan.

Išvykos, ekskursijos: turtinama vaikų pažintinė, socialinė, kalbinė, ir emocinė patirtis; ugdomi įgūdžiai ir gebėjimai.

Reggio Emilia metodo elementai: ugdomoji veikla prie šviesos ir smėlio stalo, kūrybinėse dirbtuvėse, eksperimentavimas su šviesomis ir spalvomis ir kt.

IKT taikymas: kompiuteriniai žaidimai, fotografavimas, vaizdo medžiagos stebėjimas ir analizavimas.

Patirtinis ugdymasis - metodas, kai ikimokyklinio ugdymo mokytojas sudaro sąlygas vaikams pamatyti, išgirsti, išgyventi, apmąstyti, t.y. įgyti įvairios patirties patiemis aktyviai veikiant, dalyvaujant. Patirtinio ugdymosi metodo rezultatas – vaiko gebėjimų plėtojimas ir įgūdžių pritaikymas kasdieniniame gyvenime. Pedagogai stebi vaikus, su jais bendrauja, reaguoja į kuriamo žaidimo ar kitos veiklos situaciją: pasidžiaugia, pasiūlo, pasikalba, padeda, pamoko, pataria, pateikia naujos informacijos. Pedagogai stengiasi nesutrikdyti vaikų savitos veiklos, neprimesti savo nuomonės.

Mokytojas parenka ir patogiai išdėsto ugdymo priemones įvairioms vaiko ugdymo(-si) sritims. Ugdymo priemonės parenkamos taip, kad atitiktų vaiko amžių, individualius gebėjimus, padėtų vaikui tenkinti emocinius, judėjimo, pažinimo poreikius; tenkintų norą žaisti ir bendrauti su kitais; padėtų pažinti aplinką, tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti; skatintų ugdytis saviraišką, ir kūrybiškumą; būtų sudarytos sąlygos vaikų kultūros plėtotei.

Kasdieninių gyvenimo įgūdžių ugdymui naudojamos namų apyvokos priemonės: maisto ruošimui, stalo serviravimui, aplinkos puošimui, higienai užtikrinti. Žinias ir patirtį apie sveiką gyvenimą vaikai įgyja nuolat veikdami: gamina įvairius patiekalus, susipažįsta su maisto produktais, įranga. Šiai veiklai vykdyti naudojami įvairūs daiktai, medžiagos, įrankiai, buitinė technika ir įrengimai, knygos, plakatai, video įrašai. Žmogaus kūno tyrinėjimui naudojami muliažai, plakatai, knygos, enciklopedijos, didaktiniai ir stalo žaidimai. Daržo priežiūrai: sėklos, augalai, žemė, daržo įrankiai (grėbliai, kastuvai, kauptukai, kibirai, laistytuvai).

Emociniam intelektui ugdyti naudojamos kasdieninės situacijos, projektinės veiklos, kūrybinių veiklų aptarimai, naudojami stalo žaidimai, emocijų kortelės, žaislai su emocijomis, lėlės-personažai, šviesos stalai, smėlio dėžės su įvairiomis priemonės kūrybiškumui plėtoti.

Judėjimo poreikį tenkinti padeda įrengimai, esantys sporto salėje ir lauke: kopėtėlės, čiuožyklos, sūpynės, nameliai su kopėtėlėmis ir čiuožimo kalneliais, Kneipo takas (iš įvairių akmenukų faktūrų), krepšinio, futbolo, judrių žaidimų aikštelės, dviratukai, paspirtukai, rogutės, kamuoliai, šokdynės ir kt.

Bendravimo situacijų kūrimui, problemų sprendimui naudojami įvairūs kūrybiniai, stalo žaidimai, konstruktoriai, atributika siužetiniams žaidimams.

Tyrinėjimams ir eksperimentams naudojamos priemonės, skatinančios vaikų savaiminę veiklą, iniciatyvas, norą pažinti, atrasti. Tai padidavimo stiklai, akiniai, lūpos, svarstyklės, mikroskopai, garso išgavimo priemonės, šviesos projektoriai, matavimo priemonės ir kt. Vaikų veiklai pasitelkiamos įvairios techninės priemonės: muzikiniai centrai, telefonai, kasos aparatai, spynos ir kt.

Naudojamos informacinės technologijos: kompiuteriai. Vaikai patys ar su kitų pagalba tyrinėja, atranda įvairias technologijų panaudojimo galimybes, vaikai mokosi grupuoti, lyginti, apibendrinti, klasifikuoti. Įstaigoje veikia bevielis internetas. Vaikai gali ieškoti informacijos, tikslingai žaisti lavinamuosius žaidimus.

Komunikacinei veiklai pasitelkiamos informacinės priemonės: bibliotekėlės (pasakų, spalvinimo, pratybų knygos, vaikiškos enciklopedijos, vaikiški žurnalai ir kt.), spaudiniai (plakatai, stalo, konstrukciniai žaidimai ir kt.), skaitmeninės priemonės (įrašai, kompiuteriai ir kompiuterinės programos, lavinamieji žaidimai), meninės raiškos priemonės (antrinės žaliavos, dailės priemonės,

knygos, paveikslai); organizuojamos įvairios išvykos, edukacinės programėlės vaikams suteikia naujų įspūdžių, kurie skatina vaikus kalbėti, reikšti mintis.

Vaikų meninei, kūrybinei veiklai naudojamos dailės priemonės, muzikiniai instrumentai, garso ir vaizdo įrašai, atributika, dekoracijos erdvių įsirengimui, teatro priemonės (šėšėlių teatras, pirštukų teatras, scenos rūbai). Naujos patirties vaikai įgyja lankydami teatrus, renginius, stebėdami meninių kolektyvų pasirodymus.

V SKYRIUS

UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Pasiekimų vertinimo tikslas – nustatyti vaiko pasiekimų lygį ir daromą pažangą pagal amžiaus tarpsnį bei numatyti tolesnio jo ugdymo gaires, siekiant ugdymo(si) pažangos.

Vaikų ugdymo pasiekimų vertinimą mokytojos atlieka du kartus metuose, mokslo metų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje pagal įstaigos vaikų ugdymo programoje pateiktas vaikų ugdymosi sritis.

Vertinimas atliekamas stebint vaiką kasdienėje veikloje, analizuojant jo veiklas ir kūrybos darbus, kalbantis su tėvais ir vaikais vadovaujantis Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu. Vaiko pasiekimų vertinimai segami į pasiekimų aplanką. Pasiekimų aplanke gali būti kaupiami vaikų kūrybos darbai su vertinamaisiais komentarais, išsakytos mintys, nuotraukos, kuriose užfiksuota tam tikra vaikų veikla. Pasiekimų aplanke sukaupia informacija gali būti panaudojama individualių pokalbių su tėvais metu, iliustruojant vaikų pasiekimų augimą.

Ugdymo pasiekimų vertinimo rezultatai panaudojami planuojant ugdymo procesą, numatant vaiko ugdymo individualizavimo galimybes, pedagogo kompetencijų tobulinimo sritis. Vaikų ugdymosi pasiekimai iliustruoja ir kitas įstaigos veiklos sritis. Jais remiantis analizuojama ugdymo programa, aptariama darželio metų veiklos programa, vidaus audito rezultatai, rengiama metų veiklos ataskaita.

Vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimas fiksuojamas elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“.

VI SKYRIUS

NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 06 07 įsakymas Nr. V – 1009 Dėl švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymo Nr.ISAK-627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo pakeitimo“.
2. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2014.
3. Priešmokyklinio ugdymo(si) bendroji programa. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2014.
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, 2015.
5. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius, 2006.
6. Monkevičienė O. Ankstyvojo ugdymo vadovas. Tėvams, globėjams, pedagogams. Vilnius, 2001.
7. Adaškevičienė, E. Vaikų fizinės sveikatos ir kūno kultūros ugdymas. Klaipėda: KU leidykla, 2004.
8. Adaškevičienė E. Judėjimo džiaugsmas. Lietuvos ikimokyklinukų fizinio aktyvumo optimizavimo programa, 1996.
9. Ikimokyklinio ugdymo gairės. Programa pedagogams ir tėvams. Vilnius, 1993
10. Andrikienė R., Ruzgienė A. Ankstyvosios vaikystės pedagogika. Klaipėda, 2001.
11. Dodge D. T., Colker J., Džeroman C., Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Presvika, 2007.
12. Jungtinių tautų vaiko koncepcija, ratifikuota 1995 liepos 3 d. Lietuvos respublikos įstatymu Nr.I-983, Vilnius, 2000.
13. Rauckis J., Drungilienė D. Ankstyvojo amžiaus vaikų kūno kultūros programa ir metodinės rekomendacijos. Vilnius, 2003.
14. Verseckienė O. Marcinkas F., ir kt. Po tėviškės dangum. Etninio ugdymo gairės. 1995.
15. Vingras A., Černiauskienė V. Pirmieji penkeri vaiko gyvenimo metai. Vilnius, 2010.
16. Žukauskienė R. Raidos psichologija. Margi raštai, 2004.

